N°. 35. A°. 1832.

SURINAAMSCHE COURANT.

MAANDAG DEN 30sten APRIL.

WIJKMEESTEREN van Wijk L. A, zullen op Donderdag den 3den Mei aanstaande, een aanvang maken, met de *Jaarlijksche Omschrijving*, der Vrije Personen in hunne Wijk woonachtig; wordende hiervan bij deze kennis gegeven, met uitnoodiging zich te gedragen, ingevolge Publicatie dd. 5 Maart 1828.

Paramaribo den 30 April 1832.

J. Bo. DE MESQUITA.
H. BIJLAART.

MENGELINGEN.

PROGRAMMA.

Het SURINAAMSCH LANDBOUWKUNDIG GENOOTSCHAP, onder de Zinspreuk: *PRODESSE CONAMUR*, zoo veel mogelijk het bij deszelfs oprigting zich voorgesteld doel getrouw willende blijven, om namelijk, niet alleen *theoretisch*, maar vooral ook *praktisch* werkzaam te zijn ter bevordering van alles wat met den kolonialen Landbouw, de Natuurlijke Historie of *Chemische* onderwerpen, eenigermate in verband staat, heeft naar aanleiding van art. 47 van deszelfs wetten vermeend, dat, behalve de onderscheidene door hetzelve tot nu toe reeds hiertoe in het werk gestelde middelen, ook vooral het uitschrijven van Prijsvragen, betrekking hebbende tot *Landbouw-* en *Landhuishoudkundige* onderwerpen, en het uitloven en uitdeelen van Premiën voor de daarop intekomene, meest verdienstelijke Antwoorden, het hoofddoel van het Genootschap bevorderlijk zou kunnen zijn:

Uit dien hoofde en met dit inzigt is in de Algemeene Vergadering van het Genootschap gehouden den 19 April 1832, besloten tot de Uitschrijving der onderstaande Prijsvragen.

PRIJSVRAAG I.

Men verlangt een Landhuishoudkundig Betoog over de geschiktste wijze, om nieuwe Gras- en Weilanden binnen deze Kolonie aan te leggen, en oude te verbeteren, waarbij tevens gevoegd zal moeten zijn eene opgave der middelen om de alhier bestaande Veesoorten te veredelen en te verbeteren, en dezelve te meesten voordeele van deze Volkplanting aan te wenden?

Het Surinaamsch Landbouwkundig Genootschap heeft vermeend, deszelfs aandacht te moeten vestigen op den alleszins verachterden staat der Gras- en Weilanden binnen deze Kolonie, veelal met den naam van *Savanes* bestempeld; — 't zij dat die verachtering aan eene min volledige kennis van de behandeling derzelve, 't zij dat zulks aan andere oorzaken zij toe te schrijven; zoo veel is zeker, dat het vrij algemeen geklag over den min voordeeligen toestand der Veesoorten, grootendeels zoo wel aan het slechte voeder, dat aan dezelve toegedeeld wordt, als aan eene min goede verzorging te wijten is, waardoor het Vee binnen deze Kolonie niet datgeen is, wat het zoude kunnen zijn, en geenszins dat voordeel oplevert, wat hetzelve bij eene behoorlijke verzorging en voedering, zoo wel hier als elders zoude kunnen aanbrengen.

Bij dit betoog zal het alzoo volstrekt noodig zijn eene opgave mede te deelen:

A. Der Grassoorten en Voederplanten, welke binnen deze Kolonie als het beste voedsel voor het Vee geacht worden, het weligst groeijen, het langst hare voedingskracht behouden, of welker aankweeking door andere voordeelige en winstgevende eigenschappen de voorkeur boven anderen verdient, met verdere opgave van de beste wijze, om eene genoegzame hoeveelheid zaad van zoodanige Grasplanten in te oogsten; op welke wijze en door welke middelen de Gras- en Weilanden van schadelijke planten, gewassen en insekten ontdaan en in het vervolg zuiver gehouden kunnen worden, enz.

B. Der beste wijze van verzorging en oppassing van het Vee in het algemeen, en van het Rundvee in het bijzonder, en zulks met inachtneming van het verschil van luchtgesteldheid tusschen deze Kolonie en het noordelijk Europa, van de afwisseling der saizoenen, en wat dies meer zij; met aanwijzing van de middelen, die, in gevalle men het Rundvee op vruchtbare Weilanden in deze Kolonie, even als elders kon doen grazen, zouden kunnen aangewend worden, om het Rundvleesch van betere qualiteit te doen zijn, en tevens tot eenen verminderden prijs te kunnen doen afleveren, en om de bereiding van *zuivel* ook binnen deze Volkplanting te volmaken, door welk een en ander de mogelijkheid zou kunnen daargesteld worden, om den invoer van Zoutvleesch, en zelfs Boter en Kaas zoo veel mogelijk van lieverlede te verminderen; in één woord om op die wijze van de Veeteelt zoodanige voordeelen te trekken, dat de Surinaamsche Landbouwer daardoor zou kunnen aangemoedigd worden, zich ook op deze tak van Landbouw toe te leggen.

C. Eene opgave van de beste rassen van Paarden, en van ieder soort van Vee, als: Runderen, Schapen, enz., welke de ondervinding alreeds geleerd heeft, het best in deze Kolonie te tieren, en tegen het Surinaamsch Klimaat bestand te zijn.

PRIJSVRAAG II.

Een beredeneerd Vertoog, waaruit blijken moge, van welke plantaardige voortbrengselen men in deze Volkplanting een uitgebreider nut en voordeel zoude kunnen trekken, dan tot nu toe het geval geweest is? Op welke wijze deze plantaardige voortbrengselen moeten behandeld en bewerkt worden, zullen dezelve alle de gewenschte eigenschappen verkrijgen en blijven behouden? Hoe de deugdzaamheid dier voortbrengselen op de gemakkelijkste en eenvoudigste wijze kan worden onderkend?

De bedoeling dezer vraag is, om eene aanwijzing te erlangen van het nut en de voordeelen, die onderscheidene plantaardige voortbrengselen binnen deze Kolonie zouden kunnen aanbrengen, als, bij voorbeeld, de Kokosboom, de Carapat- of Risinieboom, de Sagopalm, de Roucoe, de Gomcopal of Lokusboom, de veerkrachtige Harstboom, de Oranjeboom, de Kaneel-, Kruidnagelen-, Notenmuskaat- en Peperboomen, de Cardamon, Gember, Curcuma, de Vanille, de Arraroet, Tonka, Sasseparille, Wormbast, Quassiehout, de Barille- of Sodaplant, tot de bereiding van het Loogzout, de Tabak, Rijst, enz. — Van de Genees- of Heelkundige kracht van anderen, als, bij voorbeeld, de Balsem Racasire, het Bezemkruid, het Loangotetei, enz. — Van de bosschen zelve, om door de verbranding van het houtgewas tot asch, de Potasch te bereiden of daar te stellen. Het Genootschap verlangt, dat deze aanwijzing zoo veel mogelijk gestaafd zij met eene opgave van de middelen, die in de naburige Eilanden en elders worden aangewend, om de bovengenoemde plantaardige voortbrengselen en anderen, weelig te doen groeijen, en dezelve te meesten nutte aan te wenden.

PRIJSVRAAG III.

Eene beknopte handleiding tot de uitoefening van eenige in deze Volkplanting min algemeen bekende Landhuishoudkundige handelingen en bedrijven.

Met deze vraag bedoelt het Genootschap eene opgave te verkrijgen omtrent de wijze van enten, oculeren, lasschen, zuigen, en het vermenigvuldigen van boomen door inligging; alsmede omtrent de zamenstelling van een goed boomciment; het roppen, het aanleggen van waterleidingen en waterlozingen, de afwisseling der gewassen en derzelver bemesting in de moestuinen; — Voorts wenscht hetzelve hierdoor eene aanwijzing te ontvangen omtrent den besten tijd en het geschiktste saizoen voor elk onderscheiden Landbouwkundig bedrijf, als Zaaijen, Planten, Snoeijen, Oogsten en Inzamelen van de rijpe Zaden, omtrent den meerderen of minderen invloed, dien de Maan in deze Kolonie op de ontkieming en den groei van Boomen, Planten en Gewassen, uitoefent, en verder, omtrent al dat geen, wat geacht kan worden met den Land- en Akkerbouw en Warmoeserij in eenige naauwe betrekking te staan, en waarmede de Surinaamsche Landman behoort bekend te zijn.

Het Genootschap looft uit eene *Gouden Medaille*, ter waarde van 10 Ducaten aan den Inzender van de best geoordeelde en goedgekeurd wordende Beantwoording van eene dezer Prijsvragen; terwijl eene *Zilveren Medaille*, bij wijze van *Accessit*, zal toegestaan worden aan den Inzender eener Verhandeling, tot Beantwoording van eene dezer Prijsvragen strekkende, indien zoodanige Verhandeling door Beoordeelaren mogt geacht worden aan de bekroonde in waarde zeer nabij te komen.

Voorts strekke tot kennisgeving, dat het elk zal vrijstaan, om naar de voormelde uitgeloofde Prijzen te dingen, om het even of hij lid zij van het Genootschap of niet.

De Verhandelingen, ter Beantwoording der bovenstaande Prijsvragen strekkende, zullen in de Nederduitsche Taal, met duidelijke en gemakkelijk leesbare Italiaansche Letters, en door eene andere hand dan die van den Inzender geschreven, vóór of op den 1sten Julij 1834, vrachtvrij aan den Secretaris van het Genootschap moeten worden ingezonden. — De Verhandelingen zullen niet met den naam der Schrijvers, maar met eene *spreuk* of *motto* moeten geteekend zijn, welke *spreuk* of *motto* al mede, met eene andere hand geschreven, zich zal moeten bevinden op het adres van een bij de Verhandeling te voegen verzegeld briefje, waarin de Naam, de Woonplaats en het Beroep van den Opsteller vermeld staan.

Elk bekroond stuk wordt het eigendom van het Genootschap, waarvan de Schrijver geacht wordt, door de bekrooning van hetzelve, onvoorwaardelijk afstand gedaan te hebben; zullende het Genootschap daardoor het regt verkrijgen, om daarvan, met en benevens den Naam des Schrijvers zoodanig gebruik te maken, als hetzelve zal vermeenen te behooren. De stukken, aan welke geene Eereprijs is toegewezen, zullen gedurende den tijd van *Acht* maanden onder den Secretaris van het Genootschap bewaard blijven; ten einde gelegenheid te geven aan derzelver Schrijvers of Inzenders, om dezelve binnen dien tijd, op vertoon van hetzelfde zegel, waarmede de omslagen verzegeld zijn geweest, te kunnen doen afhalen; zullende dezelve echter alsdan niet afgehaald zijnde, na dien tijd bij het Bestuur van het Genootschap, tegelijk met de *ongeopende adres-briefjes*, worden verbrand.

PARAMARIBO den 23 April 1832.

Op last van het Genootschap,
C. PH. VLIER,
Secretaris.

DE MUILEN.

Wie kent niet de geschiedenis der pantoffelen van den bekenden man, welke haren bezitter van het eene ongeluk in het andere stortten, en waarvan hij zich alleen met het verlies van zijn geheel vermogen bevrijden konde? Thans wil ik die van een paar nog veel zonderlinger muilen, in veel korter begrip, verhalen, welke eene jonge, beminnelijke vrouw in nog veel grooter ongeluk had kunnen storten, voor zoo verre men ten minste het verlies der liefde voor grooter houd, dan dat van geldvermogen.

Op mijne laatste reis maakte ik eenen omweg van twintig mijlen, om mijnen vriend WALLER weder te zien, die eerst onlangs, en wel, zoo als ik uit zijne brieven vernam, zeer gelukkig, gehuwd was. Bij onze ontmoeting bevond ik, dat hij mij van zijne geliefde echtgenoote niet te veel gezegd had: zij was zeer schoon, zeer beminnelijk, zeer goed, en zeer geestig. Reeds in het eerste kwartier uurs had ik haar, als de waardige vrouw van een der beste menschen, leeren beminnen. Gij weet, mijne vriendin, dat er voor meer bejaarde mannen geene aangenamer betrekking plaats heeft, dan die tot de echtgenooten of beminden van onze vrienden. Reeds van het eerste oogenblik af, is men voor haar geen vreemdeling meer. Elke oplettendheid, welke zij aan ons betoonen, geldt den geliefden echtvriend even zeer. In hem eeren zij ons; zij schenken ons haar vertrouwen, en hebben zij niets aan hem anders te wenschen, dat ontdekken zij niet aan vader of moeder, noch aan zuster, bloedverwanten en vriendinnen, maar aan ons, welken zij beschouwen als één te zijn met hem, welken zij als bedaard en onpartijdig om raad te plegen, en tevens als deelnemende genoeg aanmerken, om met warmte en onbaatzuchtig te handelen. Hetgene ik dus elders reeds gewoon was, viel mij ook alhier te beurt. Elke scheidsmuur tusschen ons was en door de vroegere berigten van mijnen vriend wegens mij, en door mijne brieven, welken hij haar had medegedeeld, te eenemale geweken: zij behandelde mij, van het eerste oogenblik af, met de teedere en opregte vertrouwelijkheid eens ouden vriends, en ik van mijne zijde kwam hare edele ziel reeds halverwege te gemoet. Terstond moest ik haar beloven, acht dagen bij haar te vertoeven, en ik deed zulks gaarne, echter onder deze voorwaarde, dat ik regt huisselijk met hen verkeeren mogt, en zij aan geene andere verstrooijingen of vermaken te mijnen behoeve zouden denken.

Reeds op den tweeden dag bemerkte ik, dat niet alles zóó was, als wel behoorde. De jonge vrouw was onuitputtelijk in lofprijzen en in het afschilderen van haar geluk, om zulk eenen man den haren te noemen: en echter vroeg zij mij, of ik ook, in onze vroegere verkeering groote ongelijkvormigheden, zekere plotselijk ontstaande, ofschoon ras voorbijgaande, luimen in hem had waargenomen? Ik moest hierop een ontkennend antwoord geven; en daar zij, evenmin als ik, te voren daarvan eenig spoor bemerkt had, viel het eigenaardig besluit, dat zulks eerst sedert het huwelijk konde ontstaan zijn. Wij stelden hetzelve alzoo op rekening van zijne bezigheden, of wel van kleine verdrietelijkheden, waarvan hij zelf niet eens spreken wilde; en het gelukte mij, haar volkomen gerust te stellen. Intusschen was dit voor mij genoeg, om hem eens wat scherper in het oog te zien; en ziedaar! ik betrapte hem dadelijk op deze luimen; zelfs scheen hij mij op verre na niet zoo opgeruimd te zijn, als ik hem in zijnen toestand en volgens zijn eigen schrijven gemeend had te moeten beschouwen.

Bij eene eenzame wandeling deelde ik hem mijne opmerking ronduit mede. Hij ontzettede, en sloeg de oogen neder. Nu begon ik, op mijne wijze nader te vragen. Weldra bevond ik, dat de echtgenoote het voorwerp van zijnen kommer was. Dan, volgens zijne eigen verzekering, was zij in het huwelijk geheel niet veranderd, maar even beminnelijk en goed als voorheen, zonder eenig gebrek te ontwikkelen, dat zij voormaals verborgen hield; zij was de waarheid en gelijkmatigheid zelve. « En echter (voegde hij er bij) kan ik het zelf volstrekt niet verklaren; ik heb een gevoel, dat mij juist des te meer kwelt, hoe minder mijn verstand het kan regtvaardigen: ik geloof, dat ik mijne vrouw niet meer zóó beminne, als vóór onzen trouwdag."— Daar nu de grond van dit zonderlinge geenszins in zedelijke oorzaken konde gelegen zijn, deed ik ligchamelijke vermoeden; doch zijne ontkenning was zeer nadrukkelijk, daar hij het tegendeel stellig verzekerde. Nu werd de knoop van het raadsel doorgehakt, als gelegen in een duister, onbepaald en ongegrond gevoel. Ik beriep mij op de kracht van zijnen geest, als volkomen berekend om zoodanig gevoel te vermeesteren. Hij beloofde mij alle waakzaamheid over zich zelf. Wij weidden breed uit in den lof der schoone en treffelijke vrouw. Hij achtte zich in haar bezit gelukkig, en wij keerden zeer vrolijk huiswaarts.

(Het vervolg en Slot hierna).

ADVERTISSEMENTEN.

N. L. BRAAM, Exploicteur bij den *Hove van Civile en Criminele Justitie dezer Kolonie*, zal op Vrijdag, den 4 Mei 1832, des Morgens den klokke *Negen* uren, ter Kastelenije van het *Hof van Civile en Criminele Justitie*, publiek bij Executie Verkoopen:

Een *HUIS* en *ERF*, gelegen aan de *Hoogestraat*, bekend onder L^r. D. N°. 788.

Een *ERF*, aan het *Pad van Wanica*, bekend onder N°. 9 en 10.

Een *ERF*, aan de *Nepveustraat*, op *Combé*, L^r. A. N°. 23.

Een *ERF*, aan de *Watermolenstraat* en *Watersteeg*, L^r. A. N°. 111 en 122; — allen aankomende den Boedel nu wijlen ISAAC ABENDANON.

Paramaribo den 28 April 1832.

Wordt bij *Publieke Inschrijving*, aan de meest biedende, mits goedgekeurd wordende, te Koop aangeboden, van de Plantagie *Union*: 22 ▭ Balen SCHOONE KATOEN.

Dezelve liggen aan de Waag ter bezigtiging.

De Inschrijvings Billetten zullen worden aangenomen, ter *Griffie van den Hove van Civile en Criminele Justitie*, tot Maandag des 's morgens *Acht* uren, als wanneer dezelve door de Heeren Gecommitteerde Raden zullen worden geopend.

Paramaribo den 26 April 1832.

R. A. & J. CRUICKSHANK,
Sequesters.

Op den 27sten dezer, Overleed alhier, in den ouderdom van 2 Jaren en 3 Maanden, na eene kortstondige ziekte van slechts *vier* Dagen, onze eenigste zeer geliefde Dochter SARA; — gevende mits deze, van dit voor Ons zoo treffend verlies kennis, aan Vrienden en Bekenden.

Paramaribo den 29 April 1832.

J. C. HIJMANS.
MARIANNA HIJMANS,
Geb. JUDA.

De ondergeteekende, Zoon van nu wijlen WILHELMINA, Dochter van de Vrije DINA van WEIJNE, en als *ab-intestato* Erfgenaam van zijne voormelde Moeder; verwittigt aan Belanghebbenden, dat nu wijlen de Vrije ADRIANA AMARILLES van VOS, bij hare Testamentaire Dispositie dd. 17 October 1799, *mortis* geconfirmeerd, tot Erfgenamen harer Nalatenschap geinstitueerd hebbende haren Zoon FRANS ANTONIE van VOS, en bij deszelfs vóóroverlijden den Heer ANTONIE FERDINAND van VOS, beiden woonachtig te *Amsterdam* of elders, en bij vóór-overlijden van beiden, alsdan de vrije Negerin, genaamd MISSIE KOOL, woonachtig te *Demerary*, benevens het Carboeger Kind, genaamd WILHELMINA, Dochter van de Vrije DINA van WEIJNE.

Zoo worden bij deze, door mij ondergeteekende, de drie eerst geinstitueerde Erfgenamen opgeroepen en uitgenoodigd, om uiterlijk binnen den tijd van *zes* maanden van heden af te rekenen, hun regt te doen gelden op voorsch. Nalatenschap, dewelke onder het beheer der *Nieuwe Wees-, Kurateele- en Onbeheerde Boedels Kamer dezer Kolonie*, zich bevindt, op pœne van nalatigheid, alle aanspraak daarop te verliezen.

Paramaribo den 28 April 1832.

W. G. TELTING.

VENDU:

Op *MORGEN*, den 1sten Mei, 's Nademiddags om *vier* uren, ten pakhuize van J. VAN GELDER Hz., alwaar de *Goederen* van *HEDEN* af, te bezigtigen zijn.

A KONTANT:

BESTE *AARDAPPELEN, POORTER* en *ALE;*

bij J. VAN GELDER Hz.

De 4de *Representatie* van het Gezelschap *KUNST - PAARDENRIJDERS, SPRINGERS* en *VOLTIGEURS*, zal plaats hebben op Dingsdag den 1sten Mei, ten 7½ uren, bij welke gelegenheid Mejufvrouw WILLIAMS, hare kunst te Paard zal uitoefenen, en alles wat mogelijk is aanwenden, om het geëerd Publiek te veraangenamen.

PRIJZEN DER PLAATSEN:

Linkerzijde ..... ƒ 4,00.
Regterzijde ..... « 2,50.
Bediende .... « 1,50.

NB. — De *Lootjes* zijn verkrijgbaar gedurende den loop van den dag, op de plaats der Vertooning.

Weggeloopen: een neger, genaamd FLORIS, die den zelven opvangt en terug bezorgd zal het gewone *Vanggeld* genieten.

Paramaribo den 26 April 1832.

Hs. KLINT *qq.*

SCHEEPS-TIJDING.

BINNENGEKOMEN.

De Engelsche Schoener *George Canning*, Kapt. T. GREEN, van *Demerary*.

UITGEKLAARD.

Het Schip *de Zeemeeuw*, Kapt. T. C. CLAUS, lading: 575 vaten Suiker, 82 balen schoone- en 4 dito vuile Katoen, 2923 pond Koper, en 490 pond Tin.

Het Schip *Henriette*, Kapt. J. E. SCHNEEBERKE, lading: 483 vaten Suiker en 20 balen sch. Katoen.

Het Schip *Maria*, Kapt. A. HULSEN, lading: 704 vaten Suiker, 108 balen schoone en 8 dito vuile Katoen; — allen naar *Amsterdam*.

Gedrukt te *Paramaribo*, bij de Erven J. BRINK.